

Pearson

Z poradnika praktyka

*Twoja dawka inspiracji
na cały rok!*

Motywacyjny niezbędnik lektora

W przestrzeni edukacyjnej często mówi się o motywowaniu uczniów. W tym celu proponowane są przeróżne rozwiązania, począwszy od atrakcyjnych narzędzi edukacyjnych, a skończywszy na różnego rodzaju psychologicznych podejściach. Można jednak odnieść wrażenie, że w całej tej dyskusji zapomina się o bardzo istotnej kwestii, mianowicie o motywacji nauczyciela. A przecież nauczyciel i uczeń są jak system naczyń połączonych.

Co prawda istnieją różnego rodzaju działania motywacyjne w formie nagród pieniężnych, dofinansowań czy awansów, związane są one jednak z czynnikami zewnętrznymi, na które sam nauczyciel nie ma bezpośredniego wpływu, a więc nie może ich kontrolować ani nimi zarządzać. Dlatego ważne jest, aby nauczyciel wykształcił w sobie nawyki, które pozwolą mu na utrzymanie odpowiedniego poziomu motywacji wewnętrznej, niezależnie od tego, co ktoś inny powie lub zrobi, a także od innych czynników, które wpływają na jego pracę i których jest całkiem sporo np. zachowania uczniów, ich rodziców, przełożonych, współpracowników, rodziny czy znajomych. W jaki sposób możesz wspomóc siebie samego w dbaniu o swoją motywację wewnętrzną? Przed Tobą dziesięć podpowiedzi.

1. Zadbaj o efekt WOW.

Jednakże nie ten kojarzony z fajerwerkami, atrakcyjnymi gadżetami czy pomocami edukacyjnymi, lecz ten, który polega na tym, że Ty i Twoi uczniowie wychodzicie z zajęć z Waszymi osobistymi efektami WOW w postaci małych sukcesów: „Wow! Zapamiętałem 10 słówek z lekcji!”, „Wow! Potrafię zamówić pizzę po angielsku przez telefon!”, „Wow! Nauczyłam Jasia 10 słówek!”, „Wow! Przygotowałam praktyczne ćwiczenia z zakresu funkcji językowych!”. Nie przywiązuj nadmiernej wagi do ocen, procentów czy punktów, nie gratyfikuj ich. Dostrzegaj za to starania uczniów, ich świadome uczestnictwo w zajęciach, wytrwałość i niekwantyfikowalne osiągnięcia.

2. Zaangażuj się!

Planując swoje zajęcia, staraj się, aby były rozwojowe i interesujące nie tylko dla uczniów, ale też dla Ciebie. Dobieraj zadania tak, abyś mógł uczestniczyć w nich wspólnie z uczniami. Bardzo ważnym jest bycie z uczniami tu i teraz, a nie np. skupianie się na poprawnym przekazaniu instrukcji w książce nauczyciela lub myślenie o obiedzie. Jeśli zadaniem uczniów jest wylosowanie jakiegoś pytania i udzielenie na nie odpowiedzi, też to zrób jako jeden z uczestników zadania; jeśli organizujesz jakąś grę, przyłącz się do niej, nie stój obok i nie ograniczaj swojej roli do wydawania poleceń czy monitorowania pracy uczniów. Dzięki takiej postawie Twoi uczniowie nie będą czuli się jak zwykli wykonawcy poleceń. Twoja lekcja będzie bardziej autentyczna, a Ty sam poczujesz się jej częścią. Tego typu podejście ma na celu nie tylko integrację z uczniami i budowanie z nimi relacji, ale też skłonienie do autorefleksji na temat Twoich metod nauczania. Jako uczestnik zaprojektowanych przez siebie zadań zauważysz ich mocne i słabe strony, dzięki czemu będziesz mógł bardziej świadomie udoskonalać swój warsztat pracy.

3. Załóż buty badacza i odkrywcy.

Nie bój się eksperymentować i sięgać po niestandardowe rozwiązania. Nie ograniczaj się do „gotowców” znajdujących się w książkach nauczyciela, na blogach czy w innych źródłach. To Ty znasz swoich uczniów najlepiej i wiesz, czego im potrzeba. Dzięki spersonalizowanym zadaniom dostosowanym do wieku, zainteresowań i wymagań, jakie mają Twoi uczniowie, będziesz mógł przychodzić na swoje zajęcia z ciekawością, badając, jak dane pomysły sprawdzają się w praktyce, jak reagują na nie uczniowie i jakie efekty im przynoszą.

4. Systematycznie zbieraj ocenę zwrotną.

Pytaj swoich uczniów o to, co robisz dobrze, a co źle. Niekoniecznie musisz ujmować te pytania tak dosadnie, ale warto w trakcie całorocznej współpracy przemyślać różnorodne narzędzia do zbierania feedbacku w postaci regularnie zadawanych bezpośrednich pytań („Piotrek, co podobało ci się na dzisiejszych zajęciach, a co nie?”), ankiet, recenzji (uczniowie mają za zadanie napisanie autentycznej recenzji Twoich lekcji, opisując jej pozytywne i negatywne aspekty, zaznaczając konstruktywnie, co i jak można w nich poprawić, komu je mogą polecić i dlaczego, itp.), prostych, ale bardzo wartościowych pytań („Jak uważasz, na czym mi jako nauczycielowi zależy?”). Nie wnioskuj i nie opieraj się na swoich wrażeniach i wyobrażeniach, gdyż są one w większości przypadków bardzo mylące, ponieważ są silnie związane z Twoimi filtrami poznawczymi.

5. Poczuj swoją moc sprawczą.

To, co dzieje się w sali lekcyjnej, zależy w głównej mierze od Ciebie, tj. od sposobu, w jaki nawiązujesz i budujesz relacje z uczniami, od Twojego stylu zarządzania pracą uczniów, od Twojego stylu bycia, nastroju, wartości i przekonań. Dbaj o to, aby w Twojej sali panowała atmosfera współpracy, otwartości i poczucia bezpieczeństwa. Ty, jako promotor tych wartości, świeć przykładem.

6. Dbaj o swoją atrakcyjność na rynku pracy.

Nie osiadaj na laurach. Rynek pracy zmienia się bardzo dynamicznie, przez co jednocześnie nie oferuje stabilnej sytuacji zawodowej. Warto zadbać o poszerzenie swojej wiedzy i kompetencji poprzez uczestniczenie w szkoleniach, śledzenie aktualnych edukacyjnych trendów, bycie na bieżąco z ofertami pracy. Dzięki temu zobaczysz, jakimi kompetencjami dysponujesz, nad jakimi musisz jeszcze popracować, a nawet jakie chciałbyś jeszcze nabyć. Może będzie to rola trenera, chęć prowadzenia lekcji online, a może lekcji business English? Dzięki takiemu podejściu nie tylko wzmocnisz swoją pozycję zawodową i zapewnisz sobie szersze pole manewru na rynku pracy, ale także urośniesz w swoich własnych oczach, poczujesz moc swoich kompetencji i niezależności.

7. Szukaj inspiracji.

Każdemu przyda się wsparcie kolegów i koleżanek po fachu z kraju, a nawet całego świata. Wykorzystaj możliwość nieograniczonego dostępu do informacji i kontaktu z innymi ludźmi, które oferuje Internet. Dołącz na portalach społecznościowych do interesujących Cię grup tworzonych przez przedstawicieli Twojej grupy zawodowej, śledź blogi przydatne z perspektywy Twoich potrzeb zawodowych oraz sam dziel się swoją wiedzą z innymi. To wszystko dostarczy Ci mnóstwa inspiracji i umożliwi poznanie wielu ciekawych osób. Czerp pomysły i wiedzę z innych dziedzin, niekoniecznie związanych z edukacją. Nauczyciel to nie kto inny jak lider edukacji, którego zadaniem jest przygotowanie swoich podopiecznych do funkcjonowania w społeczeństwie, a więc sam powinien mieć szeroko pojęte kompetencje człowieka XXI wieku. Bardzo ciekawym źródłem wiedzy i nowych rozwiązań z tego zakresu, które z powodzeniem można przełożyć na grunt edukacyjny, są wszelkie biznesowe i psychologiczne publikacje czy szkolenia, które traktują o przywództwie, zarządzaniu, a nawet marketingu. Dzięki nim będziesz mógł bardziej świadomie zarządzać pracą i wiedzą swoich uczniów, a także swoim życiem zawodowym i prywatnym.

8. Zachowaj zdrowy rozsądek.

W wyniku ciągłych zmian rynek edukacyjny oferuje mnóstwo rozwiązań, pomocy i szkoleń, które mają na celu pomóc lektorom w podnoszeniu kompetencji i uzupełnianiu wiedzy. Chęć skorzystania ze wszystkiego i nauczenia się wszystkiego może przyprawić o lekki zawrót głowy. Warto wprowadzić w swoje życie zawodowe listę priorytetów, ograniczyć i krytyczniej oceniać swoje aktywności i świadomie zaplanować, kiedy, jak i z czego chcesz i jesteś w stanie skorzystać. Myśląc o rozwoju i wzmacnianiu swoich kompetencji, wybierz te szkolenia, które bezpośrednio korespondują z Twoimi zainteresowaniami i obszarami do rozwoju. Naucz się wykorzystywać efektywnie wybrane trzy aplikacje zamiast rzucać się na wszystko, co podsuwa Internet. Śledź kilka blogów, a nie wszystkie naraz.

9. Ucz się i wyciągaj wnioski.

Kolekcjonuj swoje sukcesy i chwal się nimi, z błędów wyciągaj lekcje i staraj się ich unikać. Nikt lepiej nie zadba o Twój poziom motywacji niż Ty sam, bo nikt nie zrozumie tak dobrze tego, jakich wyzwań się podejmujesz, jakiego rodzaju przeszkody musisz pokonywać i jak ciężko na to pracujesz. Każdego wieczoru przypomnij sobie (a nawet zapisz) przynajmniej trzy rzeczy, które danego dnia udało Ci się zrobić dobrze dla siebie lub dla kogoś innego – pomyśl, komu pomogłeś, jaki był tego efekt, dlaczego było to dla Ciebie lub dla tej osoby ważne itp. W tym celu możesz założyć swój osobisty „dzienniczek sukcesów” w postaci notesu, zeszytu lub innego rodzaju rejestru. Wątpisz, że to pomoże? Pamiętaj, że zapisane myśli nabierają fizycznej formy i skuteczniej wpływają na naszą świadomość. Podobnie traktuj swoje błędy – przemyśl je, zapisz, wyciągnij wnioski i staraj się unikać ich ponownego popełnienia. Podzieliłeś się z kimś ciekawym pomysłem na Facebooku, a ta osoba polubiła Twoją sugestię? Zapisz to. Zastosowałeś jakiś pomysł na lekcji, który okazał się niewypałem, bo zadanie było za trudne? Również to zapisz. I pomyśl, co i jak możesz zmienić, żeby następnym razem uczniowie sami sobie poradzili z takim zadaniem.

10. Bądź wdzięczny i doceniaj pracę innych.

Podziękuj uczniom za udaną współpracę na danej lekcji. Podziękuj pani w sekretariacie, która przygotowała Ci kserówki na dzisiejsze zajęcia (bo Ty nie zdążyłeś zrobić tego wczoraj). Podziękuj dyrekcji za to, że sfinansowała Ci szkolenie. Podziękuj rodzicom za to, że punktualnie przyprawdzają swoje dzieci na lekcje, dzięki czemu możecie wszyscy razem rozpocząć zajęcia.

Autorka: Aniela Tekieła

Aniela Tekieła to nauczycielka języka angielskiego i pasjonatka metodyki nauczania języków obcych, w zawodzie pracuje od 2005 roku. Obecnie współpracuje z prywatnymi szkołami języków obcych oraz wspomaga nauczycieli, lektorów i metodyków z całej Polski w tworzeniu kreatywnych i efektywnych lekcji, tworząc treści i materiały edukacyjne dla wydawnictw, pisząc artykuły metodyczne na łamach portali i czasopism edukacyjnych, prowadząc bloga i fanpage „Kreatywne Nauczanie Języków Obcych” na Facebooku, a także współtworząc aplikację dla nauczycieli języków obcych Creative Lessons Planner.

Szukasz inspiracji i pomysłów?

Skorzystaj z bezpłatnych warsztatów. Pełna lista szkoleń dostępna jest na stronie pearson.pl, w zakładce [Konferencje i szkolenia](#). Zapraszamy!

